

การออกแบบเครื่องแต่งกายสไตล์โลลิต้าจากลวดลายตีนจกบ้านหาดเสี้ยว
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

Clothing Design of Lolita Style from the Baan Hadsiew Teen Chok Pattern

Si Satchanalai, Sukhothai

สุรีพรย์ บุตรธนู¹ เรือนขวัญ หุ่นเรียงใจ^{2*} และศุทธิณี กล่อมแสร³

^{1, 2*, 3} คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Sureepon Butthanoo¹ Rueankhwan Roonreangjai^{2*} and Sutthinee Klomsae³

^{1, 2*, 3} Faculty of Industrial Technology, Uttaradit Rajabhat University

*Email: rueankhwan.uru@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายสไตล์โลลิต้าจากลวดลายตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จากการพัฒนาลวดลายผ้าตีนจกประยุกต์โดยใช้วิธีการพิมพ์แบบ Digital Print โดยเริ่มจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อลวดลายผ้าตีนจกหาดเสี้ยว 9 ลายหลัก และ 9 ลายรอง พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เลือกลายผ้าชิ้นลายหลัก คือ ลายมนสิบก ลายรอง คือ ลายนกคาบเลือกรูปแบบการพิมพ์ลายแบบเต็มผืนผ้า จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายโดยใช้หลักการออกแบบลายผ้าพิมพ์แบบจันทะต่อเนื่อง ผสมผสานกับการวางลวดลายแบบสไตล์โลลิต้า ได้ลวดลายทั้งหมด 3 ลวดลาย แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์ พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเลือกลายพิมพ์ลายที่ 1 มากที่สุด ที่ใช้ลายหลักขนาดใหญ่วางอยู่ริมผ้าด้านซ้ายและขวา ตกแต่งและเชื่อมต่อลายด้วยลายรอง และนำไปออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสไตล์โกธิคโลลิต้า เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.35$) (S.D. = 0.82)

คำสำคัญ: เครื่องแต่งกาย, สไตล์โลลิต้า, ลวดลายตีนจกหาดเสี้ยว

Abstract

The purpose of this research is to clothing design of lolita style from the baan Hadsiew Teen Chok pattern Si Satchanalai, Sukhothai the development from applied Teen Chok pattern fabric using digital print techniques. The results of showed the consumer reviews into 9 main pattern and 9 secondary pattern of Teen Chok pattern fabric Hadsiew the most of people select main pattern is Monsiphok pattern, secondary pattern is Nokkab pattern, printed pattern fabric style is full fabric. According to the data, Researcher take as a guideline to

pattern design using principles of continuous rhythm style printed pattern fabric combination Lolita pattern style have total 3 patterns. After that, The results of Inquire into comments about pattern printed design the most of people select pattern printed no.1. That big size main pattern paste of fabric edge left and right decorate and connection with secondary pattern. And then to clothing design of Gothic-Lolita style for satisfaction inquiry find that the most of people age 21–25 years old satisfaction inquiry high level average value ($\bar{X} = 4.35$) (S.D. = 0.82)

Keywords: Clothing design, Lolita style, Baan Hadsiew Teen Chok pattern

1. บทนำ

ในปัจจุบัน แนวการแต่งกายของวัยรุ่นไทยได้เปลี่ยนแปลงและมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการรับอิทธิพลการแต่งกายมาจากฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก ส่งผลให้วัยรุ่นไทยมีทางเลือกในการแต่งกายที่มากขึ้น แนวการแต่งกายของประเทศญี่ปุ่นได้ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการแต่งกายของวัยรุ่นไทย ณ ปัจจุบัน ตั้งแต่วัฒนธรรมความเป็นญี่ปุ่นที่เข้ามามีบทบาทปรากฏในสังคมไทย ตั้งแต่ละคร ภาพยนตร์ เกม การ์ตูนญี่ปุ่น เพลง การแต่งกาย อาหาร สินค้านำเข้า วรรณกรรม ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ เรียกได้ว่าแทบทุกด้านของชีวิต ไฮโดคังค์ (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยผู้บริโภคของญี่ปุ่น) ได้ระบุผลวิจัยวัยรุ่นไทยว่าเปิดรับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และให้ความนิยมสินค้าญี่ปุ่น เหตุเพราะความทันสมัยเป็นหลัก และเชื่อในความเป็นผู้นำด้านแฟชั่น ความคิด และเทคโนโลยี การแต่งกายของประเทศญี่ปุ่นที่เข้ามาในไทย คือ การแต่งคอสเพลย์ ลักษณะการเลียนแบบ การแต่งกายและบุคลิกของตัวการ์ตูนหรือดารานักร้องญี่ปุ่นนั้นได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น ภาพที่พบเห็นอยู่เป็นประจำในย่านสยามสแควร์ วัยรุ่นที่นิยมญี่ปุ่นจะสวมเสื้อผ้าที่เหมือนตัวละครในการ์ตูนญี่ปุ่น บางคนแต่งตัวแนว “คิซุ” แบบเด็กญี่ปุ่น เช่น นุ่งกระโปรงสั้นลายสก๊อต สวมรองเท้าส้นหนา ถุงเท้ายาว ติดก๊ิบตัวโต บนศีรษะ เป็นต้น (สมาคมคนรักประวัติศาสตร์, 2560) ปัจจุบันการแต่งตัวของวัยรุ่นไทยเป็นไปในลักษณะ ตะวันออกสูง ซึ่งมีการแต่งกายรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ การแต่งกายสไตล์โลลิต้าของประเทศญี่ปุ่น โดยจุดเริ่มต้นของแฟชั่นโลลิต้า คือ เป็นวัฒนธรรมย่อยแฟชั่นที่มีต้นกำเนิดในประเทศญี่ปุ่น ที่แต่เดิมนั้นได้รับอิทธิพลจากเสื้อผ้าแบบวิกตอเรียน เช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายจากยุคโรโคโค ญี่ปุ่นรับวัฒนธรรมตะวันตก เข้าไปเพื่อสร้างวัฒนธรรมการแต่งกายขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งที่ดูน่ารักหรือคาวาอิ โดยมีรูปลักษณ์โดยหลักคือ กระโปรงถึงเข่า หรือชุดเดรส เครื่องประดับศีรษะ เสื้อ ชายผ้า ถุงเท้าสูงถึงหัวเข่า รองเท้าส้นสูง โลลิต้า กลายเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมทั้งการ์ตูน มังงะ อนิเมะ ที่ญี่ปุ่นส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ในช่วงปีศตวรรษที่ 19–20 โดยศาสตราจารย์รังสรรค์ ณะพรพันธ์ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ เคยกล่าวไว้ว่า กระแสคลื่นวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้เริ่มเข้ามาในสังคมไทยในช่วงหลังทศวรรษที่ 1980 เห็นได้จากละครโทรทัศน์ชุด “ไอซิน” ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในขณะนั้น (ปกรณ์ คงสวัสดิ์, 2559, ออนไลน์)

ไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทางด้านเศรษฐกิจมาโดยตลอด ซึ่งไทยก็ได้นำเอกลักษณ์ความเป็นไทยไปเผยแพร่ โดยการแต่งกายด้วยชุดผ้าไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย การนำเอาความเป็นไทยและความเป็นญี่ปุ่นมาผสมผสานกันให้เข้ากับยุคสมัยของเด็กไทยในปัจจุบัน เพราะในปัจจุบันนั้นเด็กไทยนิยมการแต่งกายตามยุคสมัย ซึ่งวัยรุ่นไทยจะไม่นิยมแต่งกายด้วยผ้าทอของไทยโดยตรง ด้วยผ้าทอลวดลายสีที่เหมาะสมกับวัยทำงาน หรือผู้สูงอายุ และมีราคาค่อนข้างสูงเกินกว่ารายรับของวัยรุ่นที่จะสามารถซื้อมาสวมใส่

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำลายผ้าตีนจกมาประยุกต์ โดยนำลายหลักและลายรองมาจัดวางลวดลายในรูปแบบใหม่สไตล์โลลิต้า พัฒนานำไปพิมพ์ Digital Printing ลงบนผ้า แปรรูปตัดเย็บโดยใช้แนวคิดสไตล์โลลิต้า ซึ่งเป็นสไตล์น่ารักอ่อนหวาน ผสมผสานกลิ่นอายความเป็นไทยผ่านลวดลายผ้าตีนจก เพื่อศึกษาแนวทางความต้องการของวัยรุ่นที่มีต่อการนำลวดลายผ้าตีนจกมาแปรรูปเป็นชุดเครื่องแต่งกาย

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 เพื่อการออกแบบผ้าพิมพ์จากลวดลายตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ประยุกต์เป็นเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า

2.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตในการออกแบบผ้าพิมพ์จากลวดลายผ้าตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อแปรรูปเครื่องแต่งกายสตรีจากแนวคิดสไตล์โลลิต้า

1.1) ศึกษาข้อมูลแหล่งที่มาของข้อมูลในการจัดทำปริญญาานิพนธ์เป็นการออกแบบผ้าพิมพ์จากลายจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อประยุกต์ใช้ในเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า ได้รวบรวมมาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1.1.1) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง นิตยสาร อินเทอร์เน็ต วารสาร ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และโซเชียลเน็ตเวิร์ก ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ

1.1.2) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการทำแบบสอบถาม สัมภาษณ์แนวทางความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบผ้าพิมพ์จากลวดลายตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อประยุกต์ใช้แปรรูปเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า

2) ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1) ประชากร คือ ผู้บริโภคที่ชื่นชอบในการแต่งกายคอสเพลย์ และการแต่งกายสไตล์โลลิต้า จากเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 60 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภคที่ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง ซึ่งใช้การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากตารางการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) จากตารางการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่จำนวนประชากร 10–100,000 ราย

3) ตัวแปรที่ใช้ศึกษาปริญญาโท

ตัวแปรต้น ผ้าชิ้นตีนจกที่มีราคาแพงและสามารถนำไปสวมใส่ได้บางโอกาส ส่งผลให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่คือผู้สูงอายุ ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าถึงหรือจับต้องได้ ขาดการอนุรักษ์และนำมาสวมใส่ในชีวิตประจำวัน

ตัวแปรตาม การออกแบบลวดลายผ้าชิ้นตีนจกเพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า เพื่อให้ตรงตามความต้องการของวัยรุ่นที่มีราคาเหมาะสมกับความสามารถในการบริโภค และเป็นการอนุรักษ์ลวดลายผ้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ ให้กลุ่มวัยรุ่นที่รักการแต่งกายสไตล์ลิต้าได้สวมใส่ชุดที่มีสไตล์น่ารัก หวาน สดใส และยังคงไว้ซึ่งลวดลายที่บ่งบอกถึงความเป็นวัฒนธรรมไทย

4) ขอบเขตในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

4.1) การศึกษาลายผ้าชิ้นตีนจกไทยพวน บ้านหาดเสี้ยว 9 ลาย ดังนี้ (1) ลายเครือน้อย (2) ลายเครือกลาง (3) ลายเครือใหญ่ (4) ลายดอกมนสิบก (5) ลายสิบกสองหน่วยตัด (6) ลายน้าอ่าง (7) ลายสองห้อง (8) ลายแปดขอ (9) ลายสี่ขอ เพื่อนำมาออกแบบลายพิมพ์ผ้า เพื่อนำไปแปรรูปตัดเย็บชุดเสื้อผ้าสตรี

4.2) การออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า ทำการศึกษารูปแบบการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีลิต้า โดยมีรูปลักษณะโดยหลัก คือ กระโปรงถึงเข่า หรือชุดเดรส เครื่องประดับศีรษะ เสื้อชายผ้า ถักทำสูงถึงหัวเข่า รองเท้าส้นสูง ชุดเดรสที่เป็นชุดกระโปรงฟูพอง ตกแต่งด้วยลูกไม้ มีความพองของกระโปรงประดับตกแต่งลูกไม้ โบ ระบาย และลูกบิด โทนสีจะเป็นสีพาสเทล สีพีน และสีดำ

4.3) การพิมพ์ลายลงบนผ้า โดยใช้เครื่องพิมพ์ดิจิทัล ระบบ Dye Sublimation ที่รองรับการพิมพ์บนผ้าทุกชนิดที่เป็นใยสังเคราะห์ (Polyester) และสามารถพิมพ์ผ้าแบบม้วนได้ยาวต่อเนื่อง เพื่อผลิตเป็นสินค้าแฟชั่นต่างๆ เป็นการพิมพ์ลายสำหรับผ้าผืนเพื่อใช้ในการนำไปแปรรูปตัดชุดเสื้อผ้า หรือการพิมพ์ผ้าพันคอ เป็นต้น

3.2 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

1) กรอบแนวคิดในการออกแบบลวดลายที่ใช้ในการออกแบบผ้าพิมพ์ลายจากบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย เพื่อประยุกต์ใช้ในเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า ผู้จัดทำปริญญาโทได้ใช้กรอบแนวคิดของรุ่งทิพย์ อมรวชิรวงศ์ (2557, ออนไลน์) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการออกแบบ มี 5 ประเด็น ดังนี้ ด้านการออกแบบลายพิมพ์ ด้านสีส้น ด้านเทคนิคการพิมพ์ ด้านวัสดุ และด้านประโยชน์ใช้สอย

2) กรอบแนวคิดในการตัดเย็บชุดเสื้อผ้าสตรีส่วนประกอบของเสื้อผ้า จากผ้าพิมพ์ลายจากบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีษะนาถาย จังหวัดสุโขทัย เพื่อประยุกต์ใช้ในเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า ใช้ทฤษฎีในการตัดเย็บชุดเสื้อผ้าสตรีโดยใช้แนวคิดของวินิทร สอนพรินทร์ (2559) ได้กล่าวไว้ 5 ข้อ ดังนี้ การต่อผ้าสองชั้น

ที่มีรอยจีบรูดกับผ้าเรียบ การเย็บตะเข็บผ้าโค้งเข้าและผ้าโค้งออก การเย็บผ้าต่อลายกับผ้าพื้น การเย็บผ้าจีบรูด และการเย็บผ้าต่อลายในแนวนอน

3) กรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบผ้าพิมพ์จากลายจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสขณาสัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อประยุกต์ใช้ในเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า ศิริชัย กาญจนวาสิ (2556) ได้กล่าวไว้ 4 ข้อ และผู้จัดทำปริญญาานิพนธ์ได้นำมาใช้ 4 ข้อ ดังนี้ เข้าใจง่าย มีความสวยงาม ใช้งานง่ายสะดวก และต้นทุนเหมาะสม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยวเพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า

1.1) สัมภาษณ์แนวทางความเป็นไปได้ด้านความเหมาะสมในการออกแบบลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า

1.2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับลวดลายหลักและลวดลายรองของผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยวที่จะนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบลายพิมพ์ผ้า

1.3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบลายพิมพ์ที่พัฒนาจากลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า

1.4) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า

2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิจัยเพื่อพัฒนาลวดลายผ้าพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า โดยการรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลการลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า

2) รวบรวมข้อแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับลวดลายหลักและลวดลายรองของผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยวที่จะนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบลายพิมพ์ผ้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน

3) รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบลายพิมพ์ที่พัฒนาจากลวดลายผ้าขึ้นต้นจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตลโลลิต้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน

4) รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน

5) รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลการลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า โดยการสรุปผลการสัมภาษณ์

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับลวดลายหลักและลวดลายรองของผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว ที่จะนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบลายพิมพ์ผ้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ

3) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบลายพิมพ์ที่พัฒนาจากลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ

4) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ

5) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์คำนวณหาค่าเฉลี่ย เลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการออกแบบผ้าพิมพ์จากลวดลายตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ประยุกต์เป็นเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์ลิต้า

1) ผลการลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อพัฒนาเป็นลายพิมพ์นำมาแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า พบว่า ผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ลายหลักและลายรอง มีลายหลัก 9 ลาย และลายรอง 9 ลาย ตามข้อมูลของพิพิธภัณฑ์สารพัดผ้าทองคำ (2560) ดังนี้

ลายหลัก 9 ลาย

(1) ลายเครื่องน้อย

(2) ลายเครื่องกลาง

(3) ลายเครื่องใหญ่

(4) ลายน้าอ่าง

(5) ลายเปิดขอ

(6) ลายสองห้อง

(7) ลายสิบสองหน่วยตัด

(8) ลายมนสิบหก

(9) ลายสี่ขอ

ลายรอง 9 ลาย

(1) ไ้ระ

(2) ลายเครื่องขอ

(3) ลายดอกหมี

(4) ลายนกคาบ

(5) ลายนกคุ้ม

(6) ลายนกแถว

(7) ลายนกหมู่

(8) ลายพื้นปลา

(9) ลายสร้อยสา

2) ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับลวดลายหลักและลวดลายรองของผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว ที่จะนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบลายพิมพ์ผ้า ด้านความเหมาะสมในการเลือกลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผ้าขึ้นลายหลักและลายประกอบที่ใช้ออกแบบลายพิมพ์เพื่อตัดเย็บชุดเสื้อผ้าสตรีสไตล์โลลิต้า จากการสอบถามผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน พบว่า ร้อยละ 31 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี รองลงมาร้อยละ 27 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี รองลงมา ร้อยละ 24 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปี และร้อยละ 18 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี ตามลำดับ ด้านรูปแบบการพิมพ์ลายผ้าแบบเต็มผืนผ้าและการพิมพ์ลายผ้าแบบชายผ้า พบว่าร้อยละ 67 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความต้องการลายผ้าแบบเต็มผืนผ้า และร้อยละ 33 ผู้บริโภคมีความต้องการลายผ้าแบบชายผ้า ด้านการเลือกลายผ้าขึ้นตีนจกลายหลักและลายรองของบ้านหาดเสี้ยว ผ้าขึ้นตีนจกลายหลัก พบว่าร้อยละ 26 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความชื่นชอบลายมนสิบหกมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 18 ผู้บริโภคชื่นชอบลายน้ำอ่าง รองลงมาร้อยละ 12 ผู้บริโภคชื่นชอบลายสิบสองหน่วยตัด รองลงมาร้อยละ 12 ผู้บริโภคชื่นชอบลายสองห้อง รองลงมาร้อยละ 12 ผู้บริโภคชื่นชอบลายแปดขอ และผู้บริโภคริชื่นชอบลายเครือร้อย ลายเครือกลาง ลายสี่ขอ ลายเครือใหญ่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อลาย ตามลำดับ ด้านผ้าขึ้นตีนจกลายรอง พบว่าร้อยละ 22 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความชื่นชอบลายนกคาบมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 18 ผู้บริโภคชื่นชอบลายนกแหว รองลงมา ร้อยละ 16 ผู้บริโภคชื่นชอบลายดอกหมี รองลงมาร้อยละ 10 ผู้บริโภคชื่นชอบลายสร้อยสา รองลงมาร้อยละ 8 และลายเครือขอ ลายหมุ่นก ลายพันปลา ลายโง๊ะ มีผู้บริโภคริชื่นชอบรวม ร้อยละ 26 ตามลำดับ

3) ผลการออกแบบลายพิมพ์ที่พัฒนาจากลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับรูปแบบลายพิมพ์ พบว่า ผู้บริโภคมีความต้องการลายผ้าที่มีรูปแบบการวางลายผ้าแบบเต็มผืนผ้า จากข้อสรุปที่ได้จากการสำรวจผู้วิจัยจึงนำมาทำการออกแบบลวดลายผ้าโดยใช้แนวความคิดการวางลายแบบสไตล์โลลิต้าผสมผสานกับการใช้ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว ลายมนสิบหกเป็นลายหลัก และลายนกคาบเป็นลายรอง โดยการใช้หลักการออกแบบลวดลายผ้าแบบจังหวะต่อเนื่อง วางลายหลักให้มีจุดเด่นที่ชายผ้าด้านบนและชายผ้าด้านล่าง ตกแต่งต่อลายด้วยลายรองที่บริเวณกลางผืนผ้า ได้ลวดลายผ้าพิมพ์ทั้งหมด 3 ลวดลาย ดังนี้

ลวดลายที่ 1

ลวดลายที่ 2

ลวดลายที่ 3

4) ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบลายพิมพ์ที่พัฒนาจากลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว จำนวน 3 ลวดลาย เพื่อนำมาเป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากการสอบถามผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน โดยการส่งแบบสอบถาม

ออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita พบว่าร้อยละ 53 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 20-24 ปี รองลงมาร้อยละ 22 เป็นอายุ 30 ปีขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 17 เป็นอายุ 25-29 ปี และร้อยละ 8 อายุ 16-19 ปี ตามลำดับ ด้านการเลือกรูปแบบลวดลายผ้าพิมพ์ พบว่าร้อยละ 44 ผู้บริโภคชื่นชอบลายแบบที่ 1 มากที่สุด รองลงมาร้อยละ 32 ผู้บริโภคชื่นชอบลายแบบที่ 3 และร้อยละ 24 ผู้บริโภคชื่นชอบลายที่ 2 ตามลำดับ

5) ผลการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว ผู้วิจัยใช้แนวคิดการออกแบบสไตล์โลลิต้า ผสมกับความเป็นไทยจากการใช้ผ้าพิมพ์ลายผ้าขึ้นตีนจกของบ้านหาดเสี้ยว เพื่อสื่อให้เห็นถึงความสวยงามของลวดลายผ้าขึ้นตีนจกของบ้านหาดเสี้ยวที่ปรากฏอยู่บนเครื่องแต่งกายสไตล์น่ารักอ่อนหวาน โดยมีรูปลักษณะคือ กระโปรงถึงเข่า หรือชุดเดรส เครื่องประดับศีรษะ เสื้อผ้า ถักเท้าสูงถึงหัวเข่า รองเท้าส้นสูง ซึ่งเป็นการแต่งกายในรูปแบบของสไตล์โลลิต้า โทนสีของการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรี ใช้แนวโน้มและทิศทางสีของคอลเลกชันในปี 2019 (pinterest, 2019) นำมาออกแบบตามแนวคิดสไตล์โลลิต้า 4 สไตล์ คือ โกธิคโลลิต้า สวีตโลลิต้า โอจีโลลิต้า และคลาสสิกโลลิต้า ทั้งหมดจำนวน 11 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1

ชุดที่ 2

ชุดที่ 3

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โกธิคโลลิต้า

ชุดที่ 4

ชุดที่ 5

ชุดที่ 6

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์สวีตโลลิต้า

ชุดที่ 7

ชุดที่ 8

ชุดที่ 9

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โอจีโลลิต้า

ชุดที่ 10

ชุดที่ 11

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์คลาสสิกโลลิต้า

ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว เพื่อนำมาใช้เป็นข้อสรุปในการแปรรูปตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน พบว่า ผู้บริโภคมีความคิดเห็นเลือกรูปแบบเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า ร้อยละ 36 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ เลือกชุดแบบที่ 3 มากที่สุด รองลงมาร้อยละ 24 ผู้บริโภคเลือกชุดแบบที่ 1 รองลงมา ร้อยละ 13 เป็นชุดแบบที่ 4 และผู้บริโภคเลือกชุดแบบที่ 2, 10, 6, 8, 5, 7, และ 9 รวมร้อยละ 27 ตามลำดับ

6) ผลการแปรรูปชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว โดยพัฒนาจากการนำข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภค คือ สรุปใช้รูปแบบชุดที่ 3 และเพิ่มให้เน้นชายกระโปรงเป็นแบบไม่เรียบและใส่ลูกไม้หรือระบายที่ชายผ้า เพิ่มลูกเล่นด้วยเทปหรือลูกไม้ เน้นแขนเสื้อที่มีความพองฟูตกแต่งด้วยลูกไม้ จึงได้ดำเนินการผลิตชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า 2 ขั้นตอน ดังนี้

6.1) ผลการพิมพ์ลวดลายขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีษะพนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยการนำลายผ้าขึ้นเงินจกลายหลักและลายรองของผ้าขึ้นตีนจกมาประยุกต์ โดยใช้เครื่องพิมพ์ดิจิทัล ระบบ Dye Sublimatio เทคนิคการพิมพ์แบบอิงค์เจ็ท พิมพ์ลงบนผ้าสีขาวขนาดหน้าผ้ากว้าง 56 นิ้ว

แสดงผ้าพิมพ์ลวดลายชิ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว

6.2) ผลการตัดเย็บชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าชิ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว

ชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า

4.2 ผลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้าจากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าตีนจกบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จากการสอบถามความพึงพอใจในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าชิ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์จากผู้ติดตามเพจ Facebook: League of Lolita จำนวน 52 คน พบว่าร้อยละ 39 ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุ 21-25 ปี รองลงมาร้อยละ 35 เป็นอายุ 26-30 ปี รองลงมาร้อยละ 17 อายุมากกว่า 31 ปี และร้อยละ 9 อายุต่ำกว่า 20 ปี ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษา พบว่าร้อยละ 76 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 15 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมาร้อยละ 9 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ด้านอาชีพพบว่า ร้อยละ 53 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา รองลงมาร้อยละ 29 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาร้อยละ 18 ผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ด้านความพึงพอใจสามารถแสดงข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว

ข้อกำหนดความพึงพอใจประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค	\bar{X}	S.D.
ความสมดุลของรูปแบบและสัดส่วน	4.36	0.93
มีความสวยงามต่อชุดเสื้อผ้า	4.55	0.84
ใช้งานง่าย สวมใส่สะดวก	4.28	0.98
ต้นทุนราคาเหมาะสม	4.21	0.55
รวม	4.35	0.82

จากตารางแสดงข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อชุดเครื่องแต่งกายสตรีสไตล์โลลิต้า จากผ้าพิมพ์ลวดลายผ้าขึ้นตีนจกบ้านหาดเสี้ยว พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.82) ด้านมีความสวยงามต่อชุดเสื้อผ้า มีความพึงพอใจมากที่สุดระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.84) รองลงมาด้านความสมดุลของรูปแบบและสัดส่วน มีความพึงพอใจระดับดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.93) รองลงมาด้านใช้งานง่าย สวมใส่สะดวก มีความพึงพอใจระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.98) และ ต้นทุนราคาเหมาะสม มีความพึงพอใจระดับดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.55)

5. ข้อเสนอแนะ

- 6.1 สีชุด การออกแบบสวยงาม แต่รูปลักษณ์ของความเป็นศิลปะไทยยังแสดงออกมาไม่ชัดเจน
- 6.2 ลูกไม้ช่วงอกเยอะเกินไป ควรคำนึงถึงความยากในการซักรีดชุดของผู้สวมใส่
- 6.3 อยากให้ชายกระโปรงตอนใส่ส่วมบานมากกว่านี้ ระบายช่วงบนเสื้อเยอะเกินไป
- 6.4 กระโปรงควรพองกว่านี้อีกเล็กน้อยจะสวยพอดี ชุดน่ารัก และสีสวยมาก
- 6.5 มีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง เนื่องจากผ้าที่สั่งพิมพ์จะมีราคาค่อนข้างสูง ราคาหลาละ 320 บาท ต่อหลา เพื่อการลดต้นทุนการผลิตผ้าพิมพ์ แนะนำให้สั่งผ้าพิมพ์ปริมาณตั้งแต่ 10 หลาขึ้นไป ทำให้ราคาการพิมพ์ลดลง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตชุดลดลงด้วยตามลำดับ

6. เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
 ปกรณ์ คงสวัสดิ์. (2562). Siam Lolita: นิยามความเป็นไทยที่ขาดหายไปจากอารมณ์ของชาติ. จาก <https://prachatai.com/journal/2019/01/80704>

- รุ่งทิพย์ อมรรชิววงศ์. (2557). ความรู้เบื้องต้นของผ้าสกรีน General Information of Screen Fabrics. จาก <http://road-to-millionaire9.blogspot.com/2011/07/screen-fabric-2-1.html>
- วินิทร สอนพรินทร์. (2559). การทำแบบตัดและเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้า (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.